

**Український інститут
науково-технічної експертизи та інформації**

**Періодичний
інформаційний бюлетень №1 (42)
28 січня 2019 р.**

ДОСЛІДЖЕННЯ, ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Контактні дані:
03680, м. Київ
вул. Антоновича, 180
Тел./Факс: (044)528-25-41
(044)521-00-26
E-mail: [uintei@uintei.kiev.ua](mailto:uintai@uintei.kiev.ua)

ЗМІСТ

ОФІЦІЙНІ ЗАХОДИ	4
Горизонт Європа з'єднає громадськість з європейською наукою.....	4
ДОСЯГНЕННЯ	6
STARTUP EUROPE AWARDS: 18 кращих європейських стартапів	6
JRC і університет Хохенхайма створюють основу для наукового співробітництва.....	6
CERN збудує новий у чотири рази більший колайдер	7
Університет Бірмінгем і німецький BAM запускають нове партнерство	7
Вчені в усьому світі встановили історичний рекорд за кількістю публікацій протягом року.....	8
ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ	8
Європейський парламент підтримує гарантії в розмірі 11,25 млрд євро на дослідницькі кредити	8
АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ	9
Огляд ОЕСР про розвиток науки, технологій та інновацій у 2018 році: уроки інформатики повинні включати логіку і аналіз даних	9
ЮНЕСКО: онлайн-платформа глобальної обсерваторії механізмів політики в області науки, технологій та інновацій (GO-SPIN)	10
Аналіз розвитку витрат на НДДКР на регіональному рівні з урахуванням цільової мети 3%.....	11
Представництво ЄС підготувало Посібник для журналістів (і не тільки для них).....	12
Доповідь ОЕСР: Глобальні дослідження та розробки в області антибіотиків скорочуються	12
Чверть великих компаній ЄС використовують роботів.....	13
МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ	13
Східне партнерство: опубліковано орієнтовний план дій щодо інвестування в транс'європейську транспортну мережу.....	13
ЄС допомагає Парламенту Грузії поліпшити його дослідницьку та аналітичну службу.....	14
УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ	14
Зелений тиждень-2019: Україна та Канада поглиблюватимуть партнерство в торгівлі та науково-дослідницькій сфері	14
2018-го українські вчені розширили виконання двосторонніх наукових проектів.....	15
В Україні створили он-лайн журнал про винахідників та стартаперів	16
Рейтинг прозорості від Cybermetrics: найкращі вітчизняні університети за цитованістю профілів Google Scholar	16
Проект ЄС надав рекомендації з розвитку державних ІТ-систем в Україні.....	17
Створено проект Концепції розвитку українських дослідницьких інфраструктур, заснованих на технології комунікацій.....	18
Портал фінансування та тендерів (Funding & Tenders Portal) поступово замінює Портал учасників (Participant Portal).....	19
НОВІ ПРОЕКТИ	20
ЄС і Канада надають 8,4 млн євро проекту iReceptor Plus для полегшення обміну даними в області геноміки та охорони здоров'я.....	20
ПОТОЧНІ ПРОЕКТИ	21
Інноваційні технології для автомобілів наступного покоління	21

ЗАВЕРШЕНІ ПРОЕКТИ	22
Персоналізована медицина для профілактики захворювань.....	22
ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ	23
Успішні R&I в Європі 2019 – 10-та Європейська мережева подія	23
Відкрито прийом заявок на участь у четвертій Літній школі Енергетичного співтовариства 2019 року	23
Ad Ventures запрошує українські стартапи до участі в акселерації з грантами на 50 тис. євро	24
Державний фонд фундаментальних досліджень оголошує конкурс на здобуття грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених у 2020 році	24

ОФІЦІЙНІ ЗАХОДИ

Горизонт Європа з'єднає громадськість з європейською наукою

(З інтерв'ю від 7 липня 2017 року Єврокомісара з питань науки, досліджень та інновацій Карлуша Моедаша про програму "Горизонт Європа" у журналі "Горизонт")

Наступна європейська програма фінансування науки і досліджень, відома як Horizon Europe, покликана наблизити людей до досягнень, які фінансуються за рахунок їхніх податків, і вирішити проблеми з фінансуванням інновацій, – вважає Карлуш Моедаш.

Плани для програми "Горизонт Європа" містять безліч наслідувань з програми Горизонт 2020, а також деякі нові елементи, такі як створення Європейської інноваційної ради для сприяння інноваціям і започаткування досліджень, орієнтованих на місії. Яка ваша загальна мета?

Ідея полягала в тому, що ми хотіли змінити те, що у нас не дуже добре виходить, але, в той же час, нам дуже хотілося б мати спадковість у тому, що у нас добре виходить. Ми є кращими в світі у фундаментальних дослідженнях. Отже, те, що ми робимо в фундаментальних дослідженнях, дуже добре, і ми повинні продовжувати це робити і нарощувати потенціал цієї сфери.

Що змінюється – це в основному дві речі. Перш за все, спосіб фінансування інновацій. Це те, що ми досі не дуже добре робимо, і у нас є докази цього. Ми розмовляли з підприємцями, у нас були люди, які прийшли до нас і сказали нам: "Зверніть увагу, як ви дивитесь на інновації – це занадто поверхоно, згори вниз. Ви розповідаєте нам, що робити, але сьогодні інновації – не про це, а про те, що ми говоримо вам, що ми хочемо робити".

Тому інноваційна рада має дивитися на інновації навпаки – знизу вгору. Ми будемо поруч з (підприємцям), ми наставлятимемо їх, ми слідкуватимемо за тим, що вони роблять, надаватимемо їм необхідні дані.

І тут є ідея пов'язувати те, що ми робимо, з людьми. Ідея місії, яка впливає з роботи економіста [Мар'яни Маццукато](#), полягає саме в тому, щоб створити способи кращої комунікації з людьми, розповісти їм про те, що ми робимо (в європейській науці та дослідженнях). Замість того, щоб сказати, що ми зможемо скласти карту мозку, ми можемо сказати, що наша місія полягає в лікуванні деяких хвороб, таких як хвороба Альцгеймера або деменція, або що ми зробимо щось для людей, щоб вони не помирили від раку, і люди краще розумітимуть нашу роботу.

Як обиратимуться ці місії? Люди матимуть право голосу?

Те, що ми робили, було скромним. На сьогодні дуже важко визначитись щодо місій на 2021–2027 рр., і тому наша пропозиція полягала в тому, щоб відібрати групу критеріїв для вибору цих місій. Наша ідея полягає у створенні комітетів місій, які складатимуть групу від 10 до 15 осіб, які представлятимуть країни-члени, групи зацікавлених сторін, експертів, а потім з урахуванням критеріїв, вони зможуть приймати рішення щодо місій.

Думаю, важливо пояснити, що "Горизонт Європа" – це не місії. Місії – це частина програми, а також місії – це спосіб зв'язати "Горизонт Європа" з людьми. Але не все буде місією. І це не буде так, як кажуть деякі люди: якщо немає місії, то ми не збираємося виконувати дослідження в цій сфері. Це не так. Ми проводитимемо дослідження в усіх можливих областях.

Ви багато говорили про важливість інновацій. Чи існує небезпека, що програма занадто бізнес-орієнтована за рахунок (недо)фінансування, – прим. ред.) фундаментальних досліджень?

Ні. Найбільша стаття бюджету – Європейська дослідницька рада. Це означає, що наша увага до фундаментальної науки все ще дійсно дуже, дуже велика. Останні декілька місяців ми трохи більше говорили про інновації, оскільки ми не робимо це найкращим чином. І нам не потрібно так багато говорити про фундаментальну науку, оскільки вона у нас на найкращому рівні. Європейська дослідницька рада протягом останніх 10 років зробила багато дивовижних речей, від Нобелівських премій до медалей Філдс, і люди знають їх дуже добре, і ми цінуємо їх.

Оскільки було оголошено про розмір бюджету для програми "Горизонт Європа", виникли дебати щодо того, наскільки великим є збільшення фінансування. Що ви думаєте про це?

Цифри досить прості. Бюджет програми Горизонт 2020 складав приблизно 77 млрд євро. Якщо ви віднімете внесок Великої Британії, оскільки внесок Великої Британії – це досить велика частина програми, бюджет складав би 67 млрд євро. Сьогодні бюджет програма, яку ми пропонуємо, становить 100 млрд євро. 100 млрд євро для 27 країн порівняно з 67 млрд євро для 27 країн.

А де ми можемо побачити головне збільшення?

Європейська дослідницька рада – з 13 млрд євро до майже до 17 млрд євро. Ми маємо (глобальні проблеми кластерів) клімат і енергію, які на даний час досягають майже 2 млрд євро на рік, продукти харчування і природні ресурси – 1,4 млрд євро на рік, також у нас є цифровізація з близько 2 млрд євро на рік – отже, це дійсно велике зростання. А також у нас є Європейська інноваційна рада, де в цілому ми отримуємо 10,5 млрд євро.

Ви задали про зміну правил для третіх країн, щоб дозволити більшій кількості країн брати участь. Чому?

Ми віримо, що у нас є найкраща наука і найкращі інновації. Ми говоримо, наприклад, про можливість асоціювання таких країн, як Канада, якщо Канада висловить таке бажання. Таким чином, це можливість мати більше союзників у наших дослідницьких та інноваційних проектах.

З точки зору третіх країн, ми знайдемо способи не мати дисбалансу між тим, що країни вкладають, і тим, що вони отримують. Це важлива деталь, особливо щодо Великої Британії, але й для інших країн також. Ідея "Горизонт Європа" полягає не в тому, що хтось отримує з неї прибуток. Звичайно, якщо ви є державою-членом, ви не просто маєте наукову програму, у вас є ціла група програм, тому ви маєте баланс, який існує у всіх європейських відносинах. Але якщо ви є третьою країною, тоді ви повинні мати більш збалансовані відносини.

Чи є великий попит щодо звернення до Європи за науковим лідерством?

Так, я думаю, що зараз більше попиту, ніж два-три роки тому. Я думаю, що люди відчують, що Європа є саме тим місцем, і ми можемо насолоджуватися цим магнітом залучення талантів в умовах невизначеності в інших частинах світу, так що це гарне почуття.

Горизонт 2020 критикувався за те, що дуже важко отримати фінансування, що рівень успішності є низьким. Як "Горизонт Європа" вирішить це питання?

Думаю, є два шляхи. Один з них полягає в тому, що кількість програм збільшується. Так автоматично ви вирішуєте невелику частину проблеми. А інший – це синергія між "Горизонт Європа" та структурними фондами. Так, наприклад, проекти, які отримали знак, який ми називаємо печаткою досконалості (*seal of excellence*), які не можуть бути профінансовані в

рамках програми Горизонт 2020, тому що ми не маємо достатньо грошей, вони можуть звернутися до структурних фондів і їм не потрібно отримувати нову оцінку.

Чому ви назвали програму "Горизонт Європа"?

Я вважаю, що назва Горизонт сама по собі є гарним ім'ям і хорошим брендом, і тому я хотів зберегти Горизонт. І я думаю, що мати європейський бренд і дбайливо ставитись до європейського бренду як ніколи важливо. За часів Горизонт 2020, якщо ви їдете до Китаю, Японії чи Африки, люди не відразу співвідносять цю назву з Європою, і тому я хотів включити у назву Європу. Моє бажання полягає в тому, щоб стабілізувати бренд на довгі роки.

Посилання: <https://horizon-magazine.eu/article/horizon-europe-will-connect-public-european-science-carlos-moedas.html>

ДОСЯГНЕННЯ

STARTUP EUROPE AWARDS: 18 кращих європейських стартапів

STARTUP
EUROPE

Церемонія нагородження *StartUp Europe Awards* (так зване "Євробачення для стартапів") відбулася в Софії, Болгарія, в рамках саміту *Startup Europe* у листопаді 2018 року.

Саміт зібрав понад 500 лідерів європейської підприємницької екосистеми.

Startup Europe Awards (SEUA) – відкрита інноваційна ініціатива, що просувається Європейською комісією і Фондом *Finnova* у співпраці зі *Startup Europe*.

До фінальної стадії було відібрано 134 стартапи з Ірландії, Польщі, Румунії, Кіпру, Греції, Хорватії, Італії, Люксембургу, Болгарії, Косово, Іспанії, Македонії, Португалії, Угорщини, *України* та Бельгії.

Лауреатами премій *StartUp Europe* за 18 відповідними категоріями стали: Enova (Water), Biomyc (Green), Simbound (EdTech), Sky Tronic (IoT), Macedonian Honey (Climate), TOMMI (E-Health), Cyclefi (Smart Cities), Corrata (Cybersecurity), Helperbit (FinTech), FuVeX (Space), Courtsdesk (Legal), Uncovercity (Gastronomy), Eyesynth (Social), Plactherm (Energy), Italian Artisan (Fashion), Popertee (Creative), Evvos (AgriTech) and Live Electric Tours (Tourism).

Спеціальні нагороди отримали Юстина Гудашевська (*Justyna Gudaszewskas*), співзасновник Sky Tronic, як *найкраща жінка-підприємець* і колумбійський стартап Interaspedia, визнаний кращим LATAM-стартапом в рамках нагород StartUp Europe Awards.

Посилання: <http://startupeuropeawards.eu/startup-europe-awards-recognizes-the-best-european-startups-in-18-categories/>

JRC і університет Хохенхайма створюють основу для наукового співробітництва

JRC підписав Рамкову домовленість про дослідження (RFA) з університетом Хохенхайм (*Hohenheim*) у Баден-Вюртемберзі, Німеччина. При цьому обидві організації створюють основу для співпраці в галузі біоекономіки, глобальної продовольчої безпеки і екосистем, медичних наук і цифрової трансформації, а також інноваційних досліджень.

Генеральний директор JRC Володимир Шуча та ректор університету Хохенхайм Стефан Дабберт підписали RFA 14 грудня 2018 року для сприяння розвитку ефективного наукового співробітництва між двома організаціями. Воно триватиме протягом п'яти років.

11-12 грудня на локації JRC в Іспра, Італія, відбулася перша зустріч з питань реалізації RFA. Делегацію з Університету, яку очолили віце-президенти Юлія Фріц-Штебер і Андреас Піка, привітав Директор з питань стійких ресурсів JRC Джованні де Санті. Протягом 1,5-денного інтенсивного семінару, присвяченого питанням біоекономіки, охорони здоров'я, продовольства та клімату, а також інноваційних досліджень, відбулися попередні обговорення можливостей для взаємодії та можливих сфер майбутнього співробітництва.

Посилання: <https://ec.europa.eu/jrc/en/news/jrc-and-university-hohenheim-establish-basis-scientific-cooperation>

CERN збудує новий у чотири рази більший колайдер

Нова велетенська система дозволить вченим дослідити елементарні частинки, спостерігати за якими до цього часу не вдавалося.

Існуючий Великий адронний колайдер буде здаватися дрібним у порівнянні з новим прискорювачом часток, який збирається збудувати CERN. Нова машина під назвою "Майбутній круговий колайдер" (*Future Circular Collider*) потрібен для досліджень в області фізики, які будуть проводитися у другій половині 21-го століття.

Як пише The Guardian, система коштує 20 млрд євро. Вона розганятиме і зіштовхуватиме між собою частинки у тунелі протяжністю 100 кілометрів. Це у чотири рази більше, ніж у Великого адронного колайдера, який на сьогоднішній день вважається найбільшим науковим інструментом на планеті.

Пропозиція побудови нової ще більшої установки описана в звіті CERN про його концептуальну конструкцію. Документ з'явився на тлі обговорень фізиків з усього світу щодо місця побудови нового передового колайдера. Наразі Китай і Японія теж розмірковують над можливістю спорудження подібних систем.

Згідно із планами CERN, новий велетенський колайдер буде будуватися поетапно. Спочатку він буде призначений для того, щоб розганяти і зіштовхувати електрони і позитрони. Потім він зіштовхуватиме електрони зі значно важчими ядрами атомів свинцю.

А в кінці 50-х років 21-го століття в ньому зіштовхнуться протони з енергією на рівні 100 тераелектронвольт. Це в 10 разів більший заряд, ніж містився у часточках під час експериментів у Великому адронному колайдері.

Субатомні уламки після зіткнень можуть дати вченим шанс дослідити часточки Хігса з безпрецедентною точністю, а також створити і виявити нові елементарні частинки, які зараз спостерігати не вдається.

Посилання: <https://www.unian.ua/science/10411158-cern-zbuduye-noviy-v-chotiri-razi-bilshiy-kolayder.html>

Університет Бірмінгема і німецький BAM запускають нове партнерство

Університет Бірмінгема підписав угоду з Федеральним інститутом досліджень матеріалів і тестування Німеччини (*Bundesanstalt für Materialforschung und –prüfung – BAM*), яка дозволить їм співпрацювати у ряді ключових галузей досліджень.

Експерти BAM та Університету *співпрацюватимуть за низкою напрямів*, а саме: енергетика; адитивне виробництво; науки про навколишнє середовище; хімія та цифровізація.

Угода забезпечує основу для низки заходів, які допоможуть продемонструвати технологічні, виробничі або нормативні рівні готовності наукових розробок.

Протягом наступних 12 місяців партнери співпрацюватимуть за напрямками, які включають наукові експерименти, обмін персоналом, семінари, спільні публікації та звіти, а також обмін даними, матеріалами та зразками.

Обмін розвиватиметься через серію двосторонніх дослідницьких візитів до берлінської штаб-квартири та Бірмінгема.

Посилання: <https://sciencebusiness.net/network-news/university-birmingham-and-germanys-bam-launch-new-partnership>

Вчені в усьому світі встановили історичний рекорд за кількістю публікацій протягом року

У 2018 році вчені з усього світу опублікували понад 1,6 млн наукових робіт – це абсолютний історичний рекорд. Кількість статей зросла на 5% у порівнянні з минулим роком, пише *Nature*.

Кількість наукових статей стрімко зростає в країнах, що розвиваються: в Єгипті вона збільшилася на 21%, Пакистані – на 15,9%, в Індії, Бразилії, Мексиці та Ірані – майже на 8%, а в Китаї – на 15%.

Аналітики пояснюють таке зростання збільшенням фінансування науки в цих країнах, а також активним міжнародним співробітництвом. Відзначається, що з 1980 року близько 90% всіх наукових публікацій світу припадали на США, Францію, Велику Британію, Німеччину і Японію.

На даний момент лідером за кількістю наукових робіт залишається США, але Китай відстає лише на 35 тисяч статей. Це мінімальний розрив за останні роки: в 2019-му у китайських вчених є всі шанси обігнати своїх американських колег і стати першими. Відзначається, що в Китаї зростає не тільки кількість, але і якість робіт.

Кількість статей аналітики підраховали в базі наукових даних *Web of Science*.

Посилання: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1769880-vcheni-v-usomi-sviti-vstanovili-istorichniy-rekord-zakilkisty-publikatsiy-protyagom-roku>

ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Європейський парламент підтримує гарантії в розмірі 11,25 млрд євро на дослідницькі кредити

Parlamentum Europaeum

Депутати Європарламенту схвалили 11,25 млрд євро на дослідження та інновацій у рамках програми кредитних гарантій *InvestEU* на 38 млрд євро. На думку комісії, ця схема стимулюватиме додаткові інвестиції в обсязі 650 млрд євро.

Позики будуть надані університетам, компаніям та державним установам, таким як школи та лікарні, за умови, що їхні проекти потрапляють у чотири "вікна політики", одним з яких є дослідження, інновації та оцифрування, для яких програма гарантує кредити на суму до 11,25 млрд євро.

Решта 11,25 млрд євро призначені для малих та середніх підприємств (МСП); 11,5 млрд євро для сталого розвитку інфраструктури та 4 млрд євро для соціальних інвестицій і підвищення кваліфікації.

Дослідники зможуть об'єднати InvestEU з грантами *Horizon Europe*, але проекти зі спільним фінансуванням підпадають під правила *InvestEU*, а не правила *Horizon Europe*.

Європейська Комісія прагне до того, щоб *InvestEU* залучив додаткові 650 млрд євро інвестицій. Щоб допомогти в цьому, схема запровадить процес схвалення для компаній, щоб отримати звільнення від правил ЄС щодо державної допомоги, що дозволить країнам-членам додавати додаткові гарантії кредиту

Ісландія, Ліхтенштейн та Норвегія зможуть брати участь, як і країни, що приєднуються до ЄС, та країни, що охоплені Європейською політикою сусідства. Інші країни можуть бути включені, якщо вони підпишуть угоду про асоціацію для участі в програмах ЄС, як і з *Horizon Europe*.

InvestEU – це не всі нові гроші, а скоріше програма, яка об'єднує або замінює 40 існуючих фінансових інструментів, розроблених ЄС починаючи з моменту введення плану Юнкера у 2014 році.

Комісія очікує, що прибуток від існуючих інвестицій додасть 1 млрд євро до резерву, який підтримуватиме гарантії за кредитами. Це означає, що на загальну суму 15,2 млрд євро з наступного семирічного бюджету ЄС – багаторічної фінансової системи (MFF) – буде виділено 14,2 млрд євро. Додаткові 525 млн євро будуть виділені з MFF для оплати витрат на впровадження, таких як консультативна рада програми та портал для зв'язку проектів до інвесторів.

Парламент проголосував за зменшення суми кредитного забезпечення з 40% до 35% і збільшення фінансування впровадження до 725 млн євро, але не змінив загальну суму, яка буде гарантована.

Посилання: <https://sciencebusiness.net/news/european-parliament-backs-eu-1125b-guarantees-research-loans>

АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Огляд ОЕСР про розвиток науки, технологій та інновацій у 2018 році: уроки інформатики повинні включати логіку і аналіз даних

Розрив між освітою і практикою – головна перешкода розвитку технологій, стверджують експерти ОЕСР в огляді розвитку науки, технологій та інновацій у 2018 році ([OECD Science, Technology and Innovation Outlook 2018](#)).

У школі слід вчити логіці та аналізу даних, щоб надавати практичніші знання в інформаційних технологіях.

На думку авторів доповіді, логіка й аналіз даних найкраще допомагають розібратися в роботі штучного інтелекту. Однак ці предмети нечасто зустрічаються у шкільних програмах.

Ще одна проблема – освіта в сфері комп'ютерних наук концентрується на технічних навичках, але не звертає увагу на роль штучного інтелекту в суспільстві. Це теж призводить до розриву між навчанням і практичною діяльністю.

Питання про зв'язок технічних розробок із суспільством все частіше виникає в експертних обговореннях. У минулому році Гарвард, Стенфорд і МІТ запустили курси з етики для розробників штучного інтелекту.

Огляд розвитку науки, технологій та інновацій в 2018 році розглядає, як цифровізація позначається на науковій та інноваційній політиці країн ОЕСР. Сюди відносяться розширення доступу до даних, вплив штучного інтелекту на науку і виробництво, зміни в державному управлінні.

Посилання: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=5919>

ЮНЕСКО: онлайн-платформа глобальної обсерваторії механізмів політики в області науки, технологій та інновацій (GO-SPIN)

ЮНЕСКО приступила до створення цифрового інструменту для відображення національних наукових, технологічних та інноваційних (НТІ) ландшафтів, аналізу політики в області НТІ та її реалізації. [Онлайн-платформа Глобальної обсерваторії механізмів політики в галузі науки, технологій та інновацій](#) (*Global*

Observatory of Science, Technology and Innovation Policy Instruments. GO-SPIN), розроблена за фінансової підтримки уряду Швеції, є джерелом інформації про політику та інструменти в області НТІ для понад 50 країн Африки, Латинської Америки та Азії, що розвиваються, а також інструментом моніторингу, встановлення контрольних показників, нарощування потенціалу та аналізу. Даний інструмент підтримуватиме прийняття рішень, заснованих на фактичних даних, і інклюзивну політику в галузі сталого розвитку.

"Платформа GO-SPIN в даний час є визнаним міжнародним інструментом моніторингу та оцінки НТІ, а також відстеження ходу досягнення Цілей сталого розвитку", – заявила заступник Генерального директора ЮНЕСКО з природничих наук пані Флавія Шлегель на презентації платформи державам-членам ЮНЕСКО 29 листопада в штаб-квартирі Організації.

Платформа забезпечує доступ до широкого набору правових і програмних документів, кількісних даних і якісної інформації щодо різних аспектів політики в області НТІ. Основна увага в ній приділяється країнам, що розвиваються, та їх специфічним характеристикам і потребам, а також ув'язці НТІ з Цілями сталого розвитку (ЦСР). Платформа включає інформацію про політику, плани розвитку, правові рамки й описує тисячі інструментів оперативної політики. Платформа також пропонує графічні інструменти для аналізу співвідношення між понад 300 показниками і даними в області НТІ за 60 років, а також посилання на бази даних ЮНЕСКО і цифрову бібліотеку в області політики в сфері НТІ.

Група експертів і політичних діячів, які беруть участь в проектах платформи GO-SPIN, поділилася своїм досвідом використання цього інструменту, виклавши різні точки зору щодо його актуальності. Ця платформа дозволяє вчитися на порівняльних дослідженнях, "формулювати правильні питання і бачити те, чого не вистачає". Це особливо актуально в ситуації, коли всі країни ведуть наполегливу роботу над розробкою політики в області НТІ, відповідної Цілям сталого розвитку.

Для представника Групи африканських держав Іммо Онуегбу платформа є важливим елементом технічної допомоги ЮНЕСКО. Вона служить "орієнтиром, який може використовуватися під час розробки та вдосконалення нашої політики, а також місцем, де ми можемо ділитися передовим досвідом". Шаріфа аль-Харті з Науково-дослідної ради Омана додала, що дана платформа дозволить країнам вчитися одна у одній і порівнювати різні підходи до побудови національної інноваційної системи.

"Платформа GO-SPIN – це надзвичайно необхідний центральний архів даних, він є найавторитетнішим місцем, де можна дізнатися, хто є основними гравцями, отримати інформацію про минулі програмні документи, а також про взаємодію між різними суб'єктами інноваційної системи", – заявив Донг Ву, учасник Конференції ООН з торгівлі і розвитку.

За словами Хуана Мануеля Брунетті Маркоса з Національної ради з науки і техніки Парагваю, платформа GO-SPIN поліпшить взаємодію і зміцнить координацію між урядовими відомствами та зацікавленими сторонами в області НТІ. У зв'язку з цим Парагвай став восьмою країною, що створила свій профіль на платформі GO-SPIN з початку реалізації проекту.

Ширлі Малком з Американської асоціації сприяння розвитку науки підкреслила важливість гендерного аспекту платформи GO-SPIN: "Включення гендерного фактору в НТІ є обов'язковим. Цей елемент платформи є життєво важливим і ключовим для розвитку людських ресурсів".

Усім державам-членам пропонується об'єднати свої зусилля з ЮНЕСКО з метою подальшого розвитку платформи GO-SPIN, додавати інформацію й оновлювати дану платформу як спосіб поліпшення управління і зміцнення потенціалу в області НТІ.

Посилання: <https://ru.unesco.org/news/yunesco-sozdala-platformu-globalnoy-observatorii-mehanizmov-politiki-v-oblasti-nauki-tehnologii>

Аналіз розвитку витрат на НДДКР на регіональному рівні з урахуванням цільової мети 3%

У своєму повідомленні "На шляху до Європейського дослідницького простору" Європейська Комісія представляє бачення загальноєвропейської дослідницької зони, в якій концентрується наукова діяльність, а фінансування виділяється незалежно від національних кордонів відповідно до економіки, економічного зростання та зайнятості.

Цей Європейський дослідницький простір (ERA) є центральним елементом Лісабонської стратегії зростання і конкурентоспроможності, узгодженої Європейською радою 23-24 березня 2000 року в Лісабоні. З метою підвищення продуктивності та реагування на виклики глобалізації та суспільства, що базується на знаннях, глави держав визнають стратегічну мету для ЄС у наступному десятиріччі "стати найбільш конкурентоспроможною і динамічною економікою, що базується на знаннях, у світі, здатною до стійкого економічного зростання з більшою кількістю і кращими робочими місцями та більшою соціальною згуртованістю".

Стратегія досягнення цієї мети спрямована, в першу чергу, на економіку та суспільство, що базується на знаннях, через політику інформаційного суспільства та R&D, конкурентоспроможність та інновації, а також повний внутрішній ринок, по-друге, європейську соціальну модель, і по-третє, підтримку сприятливого економічного розвитку через макроекономічну політику. Цілі ERA були схвалені главами держав, тим самим встановлюючи концепцію ERA як конститутивний компонент європейської дослідницької політики.

У запропонованому документі, зокрема, розглянуто як розвиток видатків на R&D в окремих регіонах сприяє загальноєвропейському 3-відсотковому плану. Відправною точкою такого аналізу є дуже нерівномірний розподіл видатків на R&D, а також інтенсивність R&D у країнах ЄС-27. Ця не лише міжнародна, але й внутришньонаціональна диференціація передбачас, що в короткостроковій перспективі потенціал окремих регіонів щодо внеску у цільовий показник

3% на рівні ЄС-27 значно відрізняється. Це пояснює, чому цільовий показник 3% не може і не був встановлений як прямий чисельний критерій на регіональному рівні.

Запропонований документ має на меті внести свій внесок шляхом обговорення емпіричних даних та розгляду впливу регіональних відмінностей на політику підтримки інвестицій у дослідження на регіональному рівні.

Посилання: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/dff62689-e70a-11e8-b690-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-85000423>.

Представництво ЄС підготувало Посібник для журналістів (і не тільки для них)

Представництво ЄС в Україні пропонує до Вашої уваги маленьку книжку про себе (ЄС) – [посібник для журналістів](#).

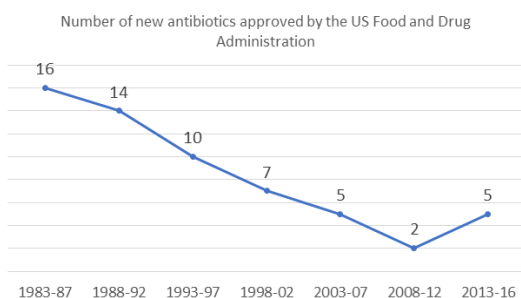
Це є незамінний інструмент для тих, хто шукає інформацію про Європейський Союз та його діяльність, в основному в Україні, але також і в самому ЄС. Представництво ЄС додали нову та актуалізували інформацію про програми та проекти ЄС в Україні, його інституції, громадські організації та асоціації, які активно і на експертному рівні займаються питаннями європейської інтеграції, а також європейські та українські аналітичні центри.

Головна особливість цього посібника – практичність. Кожен розділ містить корисні поради та коментарі щодо підводних каменів роботи інституцій, надані співробітниками інституції ЄС, їх контакти, а також терміни для акредитації медіа для відвідання, наприклад, самітів Європейської Ради. І це лише короткий перелік того, що міститься на сторінках цього Посібника.

Ця та багато іншої практичної інформації викладена в "Посібнику для журналістів" в легкий для сприйняття та пошуку спосіб.

Посилання: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/56842/представництво-ес-підготувало-посібник-для-журналістів-і-не-тільки-для-них_uk

Доповідь ОЕСР: Глобальні дослідження та розробки в області антибіотиків скорочуються

Кількість нових антибіотиків, затверджених Управлінням санітарного нагляду за якістю харчових продуктів і ліків США (FDA), скорочується в період з 1983 по 2012 роки, згідно з [доповіддю ОЕСР](#) щодо боротьби зі стійкістю до протимікробних препаратів.

Крім того, за даними 2016 року, значно менша кількість великих фармацевтичних компаній виконує активні дослідження і розробки в області антибіотиків. Таких компаній лише шість, тоді як у 1990 році їх було 18.

За даними ОЕСР, глобальний спад НДДКР в області антибіотиків зумовлений науковими проблемами, а також недостатніми ринковими стимулами.

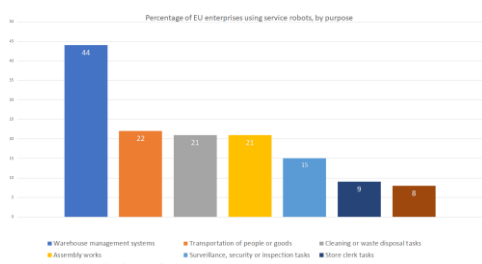
Нові антибіотики стає все важче виявити і, як правило, лише 1,5% антибіотиків у доклінічних розробках досягають ринку.

Крім того, клінічна розробка перспективних молекул-кандидатів є дорогою, шанси на успіх низькі, тоді як ціни відшкодування під час виходу на ринок не є конкурентоспроможними.

Малі та середні підприємства, де на даний час проводиться більшість сучасних досліджень в галузі антибіотиків, як правило, не мають коштів, необхідних для проведення досліджень на ранніх стадіях до клінічної розробки.

Посилання: <https://sciencebusiness.net/news-byte/global-antibiotics-rd-declines-oecd-report-says>

Чверть великих компаній ЄС використовують роботів

За останніми даними [Євростату](#), понад 25% компаній ЄС, в яких працюють 250 осіб або більше, використовують у своїй роботі роботів. У 2018 році 12% середніх підприємств використовували промислових або сервісних роботів, тоді як їх використовували лише 5% малих підприємств.

Найбільші частки підприємств, що використовують промислових або сервісних роботів, були зареєстровані в Іспанії (11%), Данії та Фінляндії (як 10%), а також в Італії (9%). Найнижчі частки були відзначені на Кіпрі (1%), в Естонії, Греції, Литві, Угорщині та Румунії (всього 3%).

Промислові роботи використовуються частіше за сервісних роботів, але все більше компаній ЄС починають використовувати сервісних роботів для систем управління складом (44% підприємств, що використовували сервісних роботів), перевезення людей або товарів (22%), завдання з очищення або утилізації відходів, а також в монтажних роботах (по 21%).

Посилання: <https://sciencebusiness.net/news-byte/quarter-eus-large-companies-use-robots>

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Східне партнерство: опубліковано орієнтовний план дій щодо інвестування в транс'європейську транспортну мережу

Керуючись бажанням підвищити можливості підключення і економічне зростання в країнах Східного партнерства (СП), Європейська Комісія і Всесвітній Банк стали співавторами "Індикативного плану дій щодо інвестування в транс'європейську транспортну мережу (TEN-T)", в якому визначені пріоритетні проекти у Вірменії, Азербайджані, Білорусі, Грузії, Республіці Молдова та **Україні**.

Проекти потребують орієнтовних сукупних інвестицій в обсязі майже 13 млрд євро і передбачають в цілому 4800 кілометрів автомобільних і залізних доріг, 6 портів і 11 логістичних центрів.

Йоханнес Хан, член Європейської Комісії з питань Європейської політики сусідства та переговорів про розширення, підкреслив, що завершення Індикативного інвестиційного плану дій TEN-T є спільним зобов'язанням щодо досягнення відчутних результатів для громадян всього регіону.

"План допоможе особам, які приймають рішення, розставити пріоритети в стратегічних інвестиціях в транспортну інфраструктуру з метою доповнення мережі TEN-T, визначеної як

© [Український інститут науково-технічної експертизи та інформації](#)

один з 20 результатів на 2020 рік у Спільній декларації останнього саміту Східного партнерства у Брюсселі", – додав він.

Проекти, включені в інвестиційний план, були визначені спільно з країнами Східного партнерства та за сприяння міжнародних фінансових інститутів. Ці проекти дозволять побудувати і відновити нові та існуючі дороги, залізниці, порти і аеропорти, а також логістичні центри і пункти перетину кордону.

Пріоритетні інвестиції включають як короткострокові проекти, які повинні бути завершені до 2020 року, так і довгострокові проекти, спрямовані на поліпшення транспортних зв'язків на TEN-T до 2030 року.

Завершення Індикативного інвестиційного плану дій збігається з вступом в силу основної TEN-T на регіон Східного партнерства.

Посилання: http://www.eaptc.eu/ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/news/eastern-partnership-new-indicative-ten-t-investment-action-plan-stronger_en

ЄС допомагає Парламенту Грузії поліпшити його дослідницьку та аналітичну службу

Поточна робота і подальші плани грузинського парламенту з реформування його дослідницької та аналітичної служби обговорювалися 20 грудня 2018 року в Грузії.

Дискусія була організована Парламентом Грузії за сприяння ЄС та Програми розвитку ООН (ПРООН).

Парламент Грузії робить кроки з реформування своєї дослідницької та аналітичної служби з початку 2018 року, прагнучи забезпечити членів парламенту інформацією, заснованою на фактичних даних, забезпечити високоякісні дослідження та неупереджену і всебічну підтримку законотворчості й урядового нагляду.

Відповідно до недавно прийнятих Правил процедури Парламенту Грузії реформований дослідний і аналітичний центр буде зареєстрований як юридична особа публічного права, що дозволить йому стати гнучкішим для залучення професійних дослідників і роботи з донорами.

Очікується, що реформа буде завершена навесні 2019 року.

Ця ініціатива є частиною поточної інституційної реформи парламенту Грузії, підтримуваної ЄС і ПРООН в рамках їх програми зміцнення парламентської демократії в Грузії.

Посилання: <http://www.ge.undp.org/content/georgia/en/home/presscenter/pressreleases/2018/eu-and-undp-help-the-parliament-of-georgia-enhance-its-research-.html>

УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ

Зелений тиждень-2019: Україна та Канада поглиблюватимуть партнерство в торгівлі та науково-дослідницькій сфері

17 січня відбулася зустріч української делегації на чолі з заступником Міністра аграрної політики та продовольства України з питань євроінтеграції Ольгою Трофімцевою з канадською делегацією на чолі з заступником Міністра сільського господарства та

продовольства Канади Фредеріком Дж. Горреллом щодо двосторонньої співпраці у сфері АПК. Захід відбувся *в рамках виставки-ярмарку "Міжнародний зелений тиждень-2019"* у м. Берлін, Німеччина.

Участь у зустрічі з боку України взяли Голова Держпродспоживслужби Володимир Лапа, представники Мінагрополітики, з боку Канади – представники Міністерства сільського господарства та продовольства Канади.

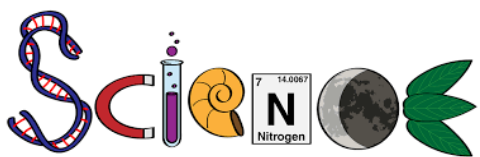
"Канада є стратегічним партнером України і входить до топ-20 ринків у фокусі в Експортній стратегії України. Угода про вільну торгівлю між нашими країнами відкриває широкі можливості для суттєвого нарощування торгівлі сільськогосподарськими товарами та розширення її номенклатури", – зауважила Ольга Трофімцева.

Важливим моментом в розширенні можливостей для українських експортерів стало обговорення питання проходження на державному рівні сертифікації продукції птахівництва, живих бджіл та бджолопакетів.

Сторони домовилися розвивати співпрацю у науково-дослідній сфері на рівні урядів із залученням наукових установ обох країн, включаючи такі теми, як біоекономіка та зелена економіка.

Посилання: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/ukrayina-ta-kanada-budut-pogliblyuvati-partnerstvo-v-torgivli-ta-naukovo-doslidnickij-sferi-zelenij-tizhden-2019>

2018-го українські вчені розширили виконання двосторонніх наукових проектів

Торік українські вчені стали виконувати більше науково-дослідних проектів у межах двостороннього наукового співробітництва з країнами-партнерами. Зростання відбулося за рахунок поновлення після тривалої перерви спільних українсько-польських проектів. Про це повідомив заступник Міністра освіти і науки Максим Стріха, коментуючи стан виконання рекомендацій незалежного аудиту дослідницької та інноваційної системи України, проведеного європейськими експертами.

"У межах двостороннього науково-технічного співробітництва 2018 року між Україною і 10-ма країнами-партнерами (Польща, Литва, Німеччина, Австрія, Франція, Молдова, Китай, Білорусь, Латвія, США) реалізується 97 науково-дослідних проектів. Порівняно з 2017 роком їх кількість зросла на 9% – завдяки тому, що після майже десятирічної перерви поновилося виконання спільних українсько-польських проектів", – розповів заступник Міністра.

Окремо він відзначив участь України у програмі ЄС з досліджень та інновацій Горизонт 2020. За 2018 рік кількість проектів за участі українських науковців, що отримали фінансування в програмі Горизонт 2020, зросла більш як на чверть, а кількість таких проектів, які координуються українськими організаціями – майже вдвічі.

Але не менш важливим, на думку Максима Стріхи, є позитивний вплив участі в Горизонті 2020 на український дослідницький ландшафт. Ще більшій узгодженості політик українського та Європейського дослідницького простору сприятиме початок роботи українських представників та експертів у комітетах програми Горизонт 2020. Відповідне рішення Уряд прийняв восени минулого року. Це дозволить і підвищити показники участі України в програмі, і вносити пропозиції, долучатися до процесу обговорення та формування структури наступної рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій.

Одним з ключових кроків інтеграції України в Європейський дослідницький простір є також відповідна Дорожня карта, яку МОН розробило у співпраці з академічною спільнотою.

"Важливо зазначити: ця карта, затверджена колегією МОН, стала першим таким документом, поданим країною, що має у програмі Горизонт 2020 асоційований статус. Цю обставину високо оцінили наші партнери в Брюсселі. Нині відбувається підготовка численних нормативних документів, необхідних для реалізації Дорожньої карти. Зрозуміло, що на це знадобиться не один рік – з огляду на те, що в багатьох сферах ключовими гравцями є не тільки МОН, а й інші міністерства (Мінфін, Мінекономіки, Мінсоцполітики тощо), і через те, що на шляху реалізації Дорожньої карти маємо усунути ще багато рудиментів минулих часів", – підкреслив Максим Стріха.

Посилання: <https://mon.gov.ua/news/2018-go-ukrayinski-vcheni-rozshirili-vikonannya-dvostoronnih-naukovih-proektiv-za-rahunok-vidnovlennya-spivpraci-z-polshevyu>

В Україні створили он-лайн журнал про винахідників та стартаперів

Перший електронний журнал трендів та ідей створили в Україні.

Видання поширюється он-лайн безкоштовно.

Журнал Trend-UA став першим в Україні виданням, що висвітлює роботу українських розробників, винахідників та стартаперів. Перший випуск авторська група оприлюднила на початку 2019 року.

"Світ невпинно змінюється. Незаперечний факт. Але ми заперечимо – це люди невпинно змінюють світ. Ідеї змінюють світ. Неможливо встигнути за всіма новаціями та трансформаціями інформаційної сфери. Але можна відслідкувати ті з ідей, що мають шанси стати трендовими у світі та Україні. Trend-UA містить огляди світових трендів для різних сфер, а також історії українців, чії ідеї трансформувались в реальні справи і мають всі передумови для того, щоб творити 2019 рік у своїй галузі", – відзначають автори журналу.

Електронна версія журналу перебуває у відкритому доступі. Автори закликають не лише ознайомлюватися з номером, але й завантажувати його собі та поширювати серед креативних та творчих груп. Переглянути та викачати журнал можна за посиланням: <https://goo.gl/rRBsnE>.

"Ми віримо, що таким чином зможемо поширити український досвід у широкому колі. А також спонукати творення нових ідей, проектів, стартапів. Креативний потенціал українців – безмежний! Однак про це чомусь украй мало інформації у відкритому доступі. Власне, цей баг і має змінити Trend-UA", – зазначають автори журналу – ініціативна група компанії QuatroPorte.

Посилання: http://vsviti.com.ua/news/93080?fbclid=IwAR1TPdKbIsxO-WdKyWZRdeSETEGxpiGW9Fqux0XS3MdfILGJdItj-EYC_d

Рейтинг прозорості від Cybermetrics: найкращі вітчизняні університети за цитованістю профілів Google Scholar

Лабораторія Cybermetrics оприлюднила сьомий рейтинг прозорості університетів, підготовлений на основі даних цитованості провідних вчених.

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" зберіг перше місце

серед українських вишів і 1649 місце у світі з показником 29087.

Автори рейтингу вважають цитованість у *Google академії* індикатором веб-присутності науковців університету, який відображає їхню діяльність і є показником відкритості університету. Для аналізу використовуються офіційні домени або поштові адреси навчальних закладів.

Лідери рейтингу по Україні у Google Scholar Citations

Місце в Україні	Місце у світі	Навчальний заклад	Показник
1	1649	Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"	29087
2	1704	Сумський державний університет	27622
3	1822	Київський національний економічний університет	24341
4	1851	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	23726
5	1953	Харківський національний педагогічний університет	21206
6	2068	Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"	18983
7	2153	Національний університет "Кієво-Могилянська академія"	17844
8	2211	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	17062
9	2239	Львівський медичний університет	16649
10	2321	Тернопільський національний економічний університет	15683

Лідерами рейтингу є Гарвардський і Стенфордський університети з показниками 1730326 і 1508578 відповідно.

Посилання: <http://vnz.org.ua/novyny/podiyi/10818-rejtyng-prozorosti-najkraschi-vitchyznjani-universytety-zasytovanistju-profiliv-google-scholar?fbclid=IwAR2nNMMPPDM1NEqv6I-PwZB48SoVTugoJji0fGwCbLOmWJnIynvuwvAJf-E>

Проект ЄС надав рекомендації з розвитку державних ІТ-систем в Україні

Проект Європейського Союзу EGOV4Ukraine, Державне агентство з питань електронного урядування та Національне агентство України з питань державної служби за фінансування ЄС перевірили інформаційні системи українських органів виконавчої влади та розробили 14 рекомендацій для їхнього оновлення і розвитку. Аудит тривав з червня по жовтень 2018 року та охопив 573 ІТ-системи 66 державних установ і 24 регіональних адміністрацій.

"Проведений огляд інформаційних систем заклав гарну основу для підготовки інтеграції державних баз даних за допомогою системи "Трембіта" для надання ефективних та прозорих адміністративних послуг в Україні та прискорення процесу розвитку електронних послуг для громадян", – заявила Марі Педак, керівник проекту EGOV4Ukraine.

Система "Трембіта" є основою ІТ-інфраструктури для безпечного обміну даними між державними органами. Її впроваджують проект EGOV4Ukraine у тісній співпраці з Державним агентством із питань електронного урядування в Україні.

"Рекомендації забезпечують систематичний та сталий підхід до побудови, оновлення та розвитку інформаційних систем та інфраструктури в Україні. Ми вважаємо, що дотримання цих рекомендацій зробить електронне урядування більш ефективним і дозволить отримати оптимальні результати роботи", – повідомив Дмитро Маковський, керівник відділу цифрової трансформації Державного агентства з питань електронного урядування України.

За результатами аудиту експерти рекомендують:

1. модернізувати вимоги до розроблення та управління інформаційними системами;
2. запровадити чіткі правила, процедури, інструкції для роботи з інформаційними системами;
3. надавати всі електронні послуги на єдиному порталі;
4. гарантувати безпеку та конфіденційність даних за європейським зразком;
5. органам державної влади підготувати власний план забезпечення кібербезпеки та захисту мережі;
6. державним установам оприлюднити відкриту інформацію;
7. запровадити єдине оформлення та правила надання інформації на офіційних веб-порталах та веб-сайтах державних підприємств;
8. держслужбовцям використовувати електронний документообіг;
9. кожному органу державної влади виконати зазначені вимоги для успішної інтеграції бази даних і реєстрів в систему обміну даними "Трембіта";
10. виконати законодавчі і технічні заходи з впровадження електронної ідентифікації;
11. модернізувати мережеву інфраструктуру відповідно до вимог;
12. забезпечити експлуатацію робочих станцій, серверів і мережевого обладнання строком до 5 років і їхню модернізацію кожні 2 роки;
13. ліцензувати та оновити операційні системи та програмне забезпечення;
14. фінансувати програму модернізації ІТ-інфраструктури органів державної влади з державного та місцевих бюджетів.

Докладні рекомендації розміщені на веб-сайті <http://audit.gov.ua>. Надалі перевірки стануть щорічними та охоплюватимуть усіх власників або керівників державних інформаційних систем.

Перевірка інформаційних систем проводилася згідно з розпорядженнями Кабінету Міністрів України №238-р і №239-р від 11 квітня 2018 року.

Проект EGOV4UKRAINE ("Підтримка процесу децентралізації електронного урядування в Україні") є частиною програми підтримки децентралізації в Україні "U-LEAD з Європою", що триває з 2016 до 2020 року. Проект фінансується ЄС та його країнами-членами: Данією, Естонією, Німеччиною, Польщею та Швецією.

Метою проекту є розроблення та впровадження комплексних та ефективних інформаційних систем та адміністративних послуг задля суттєвого поліпшення процесу надання державних послуг органами місцевого самоврядування. До кінця 2020 року проект має охопити роботу 600 центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП). Очікується, що після його завершення ЦНАПи зможуть надавати сотні державних послуг у режимі онлайн.

Посилання: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/56501/проект-єс-надав-рекомендації-з-розвитку-державних-it-систем-в-україні_uk

Створено проект Концепції розвитку українських дослідницьких інфраструктур, заснованих на технології комунікацій

Робоча група "Цифровізація науки. Національна хмара відкритої науки" узгодила фінальний проект Концепції розвитку українських дослідницьких інфраструктур, заснованих на технології комунікацій, до 2021 року. Її засідання відбулося за участі представників МОН, НАН, громадської спілки *Hi Tech Office Ukraine* та інших стейкхолдерів 17 січня 2019 року в

© Український інститут науково-технічної експертизи та інформації **18**

приміщенні Міністерства освіти і науки.

Цей проект має підтримати існуючі та створити сприятливі умови для появи нових українських дослідницьких е-інфраструктур. Вони дадуть нашим вченим, інженерам, винахідникам, підприємцям та усім іншим доступ до зручних та надійних цифрових послуг збереження, управління, аналізу і повторного використання відкритих наукових даних. Наприклад, проведення надскладних обчислень із застосуванням хмарних технологій.

Впровадження Концепції передбачає створення наукових баз даних та надання доступу до них, утворення платформи всеукраїнського цифрового наукового простору, розробку національного плану з відкритої науки тощо. Це також один з важливих кроків з інтеграції України в Європейський дослідницький простір. Використовуючи дослідницькі е-інфраструктури українські вчені зможуть отримати доступ до наукових даних своїх колег фактично в будь-якій точці Європи.

Відповідно до Концепції українські дослідницькі е-інфраструктури включають в себе:

- Національну цифрову інфраструктуру для розподілених обчислень Український Національний Грід (УНГ);
- Національний репозитарій академічних текстів (НРАТ);
- Українську науково-освітню телекомунікаційну мережу (УРАН);
- Українську академічну і дослідницьку мережу ІФКС НАН України (УарНЕТ).

Найближчим часом робоча група зосередиться на підготовці проекту Плану заходів щодо реалізації Концепції. Відтак проекти обох документів будуть направлені для затвердження Урядом.

Посилання: <https://mon.gov.ua/ua/news/stvoreno-proekt-koncepciyi-rozvitku-ukrayinskih-doslidnickih-infrastruktur-zasnovanih-na-tehnologiyi-komunikacij>

Портал фінансування та тендерів (Funding & Tenders Portal) поступово замінює Портал учасників (Participant Portal)

EC Research IT Helpdesk сповіщає про поступову заміну Порталу учасників на Портал фінансування та тендерів. Новий *Портал фінансування та тендерів* дозволяє шукати можливості фінансування та тендерів ЄС, а також реалізовувати менеджмент грантів та контрактів в одному місці. Незалежно від того, чи Ви є представником освітньої, наукової установи чи малого та середнього бізнесу, або NGO, який планує брати участь у конкурсах ЄС чи вже має грант ЄС, необхідно зробити тільки один "click" і отримати необхідну інформацію.

Чому це було потрібно?

Портал учасників був створений на початку лише для Програми Горизонт 2020. Інші програми ЄС приєдналися пізніше. Тепер на новому Порталі фінансування та тендерів буде розміщено всі програми ЄС в одному місці. Крім того, він буде охоплювати конкурси на проведення тендерів та відповідні контракти на закупівлі.

Які зміни для мене?

Не багато. Хоча новий Портал може виглядати для Вас дещо іншим, він продовжує надавати доступ до електронних робочих процесів, з якими ви знайомі. Ви можете продовжувати використовувати існуюче ім'я користувача та пароль. Ви знайдете всі ваші
© Український інститут науково-технічної експертизи та інформації

активи, які ви мали на старому порталі, і всі функції управління ними. Просто не забудьте оновити свої закладки.

Що далі?

Сьогодні новий Портал охоплює близько 15 програм фінансування ЄС (тобто, все ще існують програми, що управляються в інших місцях). Але з початком наступного бюджетного періоду ЄС (2021 рік) Портал охоплюватиме всі програми, які фінансуються ЄС.

Для контрактів на закупівлю буде поступово впроваджуватися повне електронне управління. Наразі Портал фінансування та тендерів забезпечує тільки пошук тендерів. Через кілька років контракти із закупівель Європейської Комісії будуть оброблятися безпаперово (як вже сьогодні обробляються гранти).

Поки що користувачі, які звертаються до Порталу учасників, автоматично перенаправляються на новий Портал фінансування та тендерів. Але дуже скоро старий портал (Портал учасників) буде вимкнено.

Сторінка нового Порталу: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

Посилання: <http://h2020.com.ua/uk/портал-фінансування-та-тендерів-funding-tenders-portal/>

НОВІ ПРОЕКТИ

ЄС і Канада надають 8,4 млн європроекту *iReceptor Plus* для полегшення обміну та обміну даними в області геноміки та охорони здоров'я

Європейський Союз та Канадський уряд надають *міжнародному консорціуму iReceptor Plus*, який складається з понад 20 партнерів з 9 країн, 8,4 млн євро з метою сприяти збереженню, інтеграції та керуванню імунологічними даними людини для широкого кола людей, клінічних та наукових цілей.

Чотирирічний проект має на меті розробити інноваційну платформу для інтеграції розподілених репозиторіїв даних секвенування адаптивного імунорецептора (AIRR-seq) для забезпечення можливості вдосконалення персоналізованої медицини та імунотерапії при ракових, запальних та аутоімунних захворюваннях, алергіях та інфекційних захворюваннях.

iReceptor Plus дозволить дослідникам у всьому світі обмінюватися та аналізувати величезні набори імунологічних даних, отриманих від здорових осіб та хворих, які були впорядковані та зберігалися в банках даних у багатьох країнах.

Проект отримав 7,85 млн євро від ЄС через програму Горизонт 2020 та додаткові 800 тис. євро від канадського уряду.

Проект підтримуватиме обмін відкритими даними AIRR-seq, у той же час забезпечуючи механізм для захисту приватних даних користувачів, коли такий захист необхідний. Програмне забезпечення платформи є безкоштовним і з відкритим вихідним кодом, що дозволяє дослідницькому співтовариству розширювати та адаптувати інструменти та технології.

Через своїх академічних, клінічних та промислових партнерів вузли бази даних мережі *iReceptor Plus* будуть створені на декількох міжнародних локаціях, щоб продемонструвати свою ефективність у контексті як клінічних, так і біофармацевтичних сценаріїв використання.

Посилання: <https://cordis.europa.eu/news/rcn/130652/en>

ПОТОЧНІ ПРОЕКТИ

Інноваційні технології для автомобілів наступного покоління

Фінансований ЄС проект ITEAM фокусується на мехатронних підсистемах, що працюють у сучасних транспортних засобах, і на тому, як вони можуть взаємодіяти та робити автомобілі ще кращими. Це дає можливість 15 дослідникам на ранньому етапі кар'єри вдосконалити свої навички, проклавши шлях Європі до подальшого прогресу у розвитку систем транспортних засобів наступного покоління.

За словами координатора проекту Валентина Іванова з німецького *Technische Universität Ilmenau*, існує можливість задіяти різні системи автомобіля. Ідея проекту полягає в тому, щоб інтегрувати їх у мережу, де всі одночасно відповідають за різні функції транспортного засобу.

У звичайних автомобілях ми, як правило, маємо автономні системи. Наприклад, рульове управління використовується виключно для формування траєкторії. У ході реалізації проекту дослідники з'єднують їх для розподілу всіх завдань, пов'язаних з безпекою, комфортом і стабільністю між відповідними системами, таким чином щоб кожна з них могла допомогти поліпшити продуктивність для кожного з цих аспектів.

Іванов, коментуючи прогрес проекту станом на липень 2018 року, зазначає, що дослідники проекту вже розробили кілька нових технологій для покращення контролю динаміки транспортних засобів, підвищення комфорту водія та енергоефективності. Перші випробування нових експериментальних автомобілів, побудованих або модернізованих з їх допомогою, успішно завершені.

Тестовий парк проекту складається з декількох автоматизованих і електричних транспортних засобів, включаючи інноваційний повністю електричний позашляховик. У рамках роботи над цими автомобілями, які отримали назву "мультиприводні", ITEAM також розробив інноваційні тестові установки, які самі по собі мають значні результати.

Проте найбільшими досягненнями проекту є унікальна підготовка, яку набули дослідники ITEAM на ранніх етапах кар'єри, а також ефективне співробітництво, яке він надав їм можливість налагодити.

Учасники проекту: Німеччина (координатор), Австрія, Бельгія, Чехія, Франція, Італія, Швеція, Велика Британія.

Загальна вартість проекту, повністю внесена ЄС – € 3 833 413.

Тривалість проекту: січень 2016 – грудень 2019.

Посилання:

http://ec.europa.eu/research/infocentre/article_en.cfm?id=/research/headlines/news/article_19_01_04_en.html?infocentre&tem=Infocentre&artid=49848&pk_campaign=rss_page

ЗАВЕРШЕНІ ПРОЕКТИ

Персоналізована медицина для профілактики захворювань

Згідно з традиційною медичною практикою, симптоми використовуються для діагностики захворювань, а ліки використовуються для лікування симптомів. Персоналізована медицина (ПМ) ідентифікує фактори, які надають людині схильність до певної хвороби, і молекулярні механізми, які викликають цей стан. Стратегії лікування та профілактики потім пристосовуються індивідуально.

Фінансований ЄС проект PRECEDІ працює над підтримкою співпраці між різними інституціями щодо підходів до ПМ у профілактиці хронічних захворювань.

Відправною точкою для персоналізованої медицини є класифікація людей на основі їх характеристик. Вони можуть включати генетичний склад, біомаркери захворювань, історію лікування та фактори навколишнього середовища. Молекулярне профілювання та використання певних видів терапій, спрямованих на генетичні ознаки захворювання, є двома стовпами цього підходу.

Мультидисциплінарний характер ПМ робить надзвичайно важким для будь-якої окремої установи здійснення дійсно всеосяжної програми досліджень ПМ. Проект PRECEDІ включає цілу низку інституцій, що працюють за різними аспектами ПМ, таких як: фундаментальні дослідження, економічна оцінка, організація медичного обслуговування, а також етичні, соціальні та політичні питання, всі з особливим акцентом на профілактику хронічних захворювань.

Для того, щоб використати потенціал ПМ як потенційний драйвер інновацій у галузі охорони здоров'я, консорціум PRECEDІ забезпечує узгоджену структуру для підготовки персоналу з академічних та неакадемічних установ з питань досліджень, пов'язаних з ПМ.

Стажери набувають навичок через спеціальні відрядження, приділяючи особливу увагу дослідницьким темам, які не доступні в їхніх навчальних закладах. Також організуються різноманітні курси, семінари та конференції, пов'язані з ПМ та хронічними захворюваннями.

Зрештою, команда проекту PRECEDІ має надати додаткові докази клінічної обґрунтованості та корисності ПМ.

Проект отримав фінансування через програму Дії Марії Склодовської-Кюрі.

Учасники проекту: Італія (координатор), Нідерланди, Велика Британія, Іспанія, Угорщина, США, Канада.

Загальні витрати проекту, повністю внесені ЄС – 792 000.

Тривалість проекту: січень 2015 – грудень 2018.

Посилання: http://ec.europa.eu/research/infocentre/article_en.cfm?id=/research/headlines/news/article_19_01_16-1_en.html?infocentre&item=Infocentre&artid=49872

ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ

Успішні R&I в Європі 2019 – 10-та Європейська мережева подія

SUCCESSFUL R&I IN EUROPE 2019

14-15 лютого 2019, Дюссельдорф,

EUROPEAN NETWORKING EVENT

Німеччина

У десятий раз конференція запрошує

дослідників та підприємців знайти нових європейських партнерів в області досліджень та інновацій (R&I) для проектів Горизонт 2020.

Серія подій мала великий успіх з понад 2600 учасниками з 2009 року. Мережева подія буде організована у вигляді паралельних семінарів, присвячених семи темам:

- Інформаційні та комунікаційні технології (ІКТ).
- Нанотехнології, матеріали та виробництво (NMM).
- Енергія.
- Економіка замкненого циклу.
- Науки про життя.
- Транспорт.
- Інноваційні державні закупівлі (PCP / PPI).

Коротка презентація (ідеї та/або результати) або пошук партнера шляхом дискусій з особами, що приймають рішення, відкриває двері для нових дослідницьких та інноваційних проектів у Європі з акцентом на Горизонт 2020.

Деталі та реєстрація: <https://horizon2020.zenit.de/en/event/success-2019-01022019/>

Відкрито прийом заявок на участь у четвертій Літній школі Енергетичного співтовариства 2019 року

Секретаріат Енергетичного співтовариства відкрив прийом заявок на участь у *четвертій Літній школі Енергетичного співтовариства 2019 року*. Це унікальна можливість для 40 студентів-випускників і молодих фахівців отримати глибокі знання у сфері роботи енергосектору, а також набути нових навичок, які дадуть їм можливість формувати майбутнє цього сектору.

Цього року Літня школа пройде в Ягеллонському університеті і Науково-технічному університеті Краківської гірничо-металургійної академії (Польща) з 24 по 31 серпня 2019 року. Участь безкоштовна для тих претендентів, які пройдуть процедуру відбору. Зацікавлені особи можуть подавати свої заявки за посиланням: <https://energy-community.org/aboutus/summer-school/2019.html>. *Заявки прийматимуться до 31 березня 2019 року.*

Літня школа особливо націлена на випускників ЗВО (магістерських програм та аспірантури), дослідників, усіх пов'язаних з темою енергетики дисциплін, і молодих фахівців, які працюють в державних установах, компаніях, аналітичних центрах і організаціях громадянського суспільства. Уперше Літня школа цього року буде готова прийняти до п'яти учасників ззовні регіону Енергетичного співтовариства.

Даний проект організує Секретаріат Енергетичного співтовариства у співпраці з Міжнародним Вишеградським фондом та Відкритим регіональним фондом Південно-Східної Європи в сфері енергоефективності (ORF-EE).

Детальніше: <https://energy-community.org/news/Energy-Community-News/2019/01/21.html>

Ad Ventures запрошує українські стартапи до участі в акселерації з грантами на 50 тис. євро

Польський венчурний фонд Ad Ventures оголосив про початок збору заявок на участь в акселерації в рамках *програми Poland Prize*. Від організаторів команди стартапів можуть отримати повний релокейт, а також грант на суму до 50 тис. євро. Українським проектам обіцяють надавати пріоритет.

Програма проводитиметься у Варшаві в період з квітня по травень 2019 року. Випускникам акселерації будуть видані гранти у вигляді бездольової інвестиції, сервіси на суму до 12 000 євро, а також допомога в пошуку житла в Польщі та контракт з великою корпорацією.

Фонд Ad Ventures цікавлять проекти на стадії працюючого прототипу або з наявною базою клієнтів, або з дослідженнями, які підтверджують ідею. Серед бажаних галузей: енергетика, біотехнології, хімія, електромобілі, космічні технології, а також промисловість.

Детальніше: <https://inventure.com.ua/news/ukraine/ad-ventures-priglasheet-ukrainskie-startapy-k-uchastiyu-v-akseleracii-s-grantami-na-50-tys.-evro>

Державний фонд фундаментальних досліджень оголошує конкурс на здобуття грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених у 2020 році

ДФФД оголошує конкурс Ф86 на здобуття грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених у 2020 році.

Запити приймаються до 20 лютого 2019 року.

З умовами конкурсу можна ознайомитися на офіційному сайті ДФФД за посиланням: http://www.dffd.gov.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=305&lang=ua

Для подання запиту на участь у конкурсі необхідно:

1. Зареєструватися на ресурсі **contest.dffd.gov.ua** (для учасників конкурсу, які раніше не брали участі у конкурсах ДФФД, або не є зареєстрованими на цьому ресурсі).
2. Заповнити онлайн-форму для конкурсу Ф86.
3. Зберегти та роздрукувати форму запиту. Паперовий запит має повністю відповідати електронному запиту.

Перелік документів, необхідних для оформлення запиту:

- паперова заявка із титулом, який містить підписи всіх учасників проекту, підпис керівника організації та мокру печатку – 1 примірник,
- гарантійний лист організації, яка зобов'язується забезпечити проведення наукових досліджень – 1 примірник,
- довідка з місця роботи із зазначенням посади – 1 примірник,
- копії опублікованих молодим ученим наукових праць (крім монографій) за тематикою проекту (до п'яти найменувань) – 1 примірник,

- завірені копії першої сторінки паспорта і сторінки паспорта, де позначена прописка (реєстрація) – 1 примірник,
- завірена копія диплома про присудження відповідного наукового ступеня – 1 примірник.

Оформлені запити направляються поштою, або надаються особисто за адресою:

м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 16 (поштова скринька ДФФД біля пункту охорони на першому поверсі або кімната 404б)

Детальніше: <http://www.nas.gov.ua/UA/Messages/News/Pages/View.aspx?MessageID=4549>

© графічні зображення та фотографії з сайту <http://ec.europa.eu/>
та твітер-стрічки програми Горизонт 2020 [@EU_H2020](https://twitter.com/EU_H2020)